

Tentamen Klassieke Mechanica b Herfst 2012

1. Traagheidsmoment van een driehoek

We beschouwen de driehoek zoals weergegeven in Fig. 1 in het xz -vlak met constante massadichtheid σ per oppervlak.

- (a) Bereken het massamiddelpunt van de driehoek.
- (b) Bereken het traagheidsmoment rond de z -as van de driehoek.
- (c) De driehoek roteert nu met een hoeksnelheid ω rond de z -as. Wat is het baanimpulsmoment? Wat is de kinetische energie?

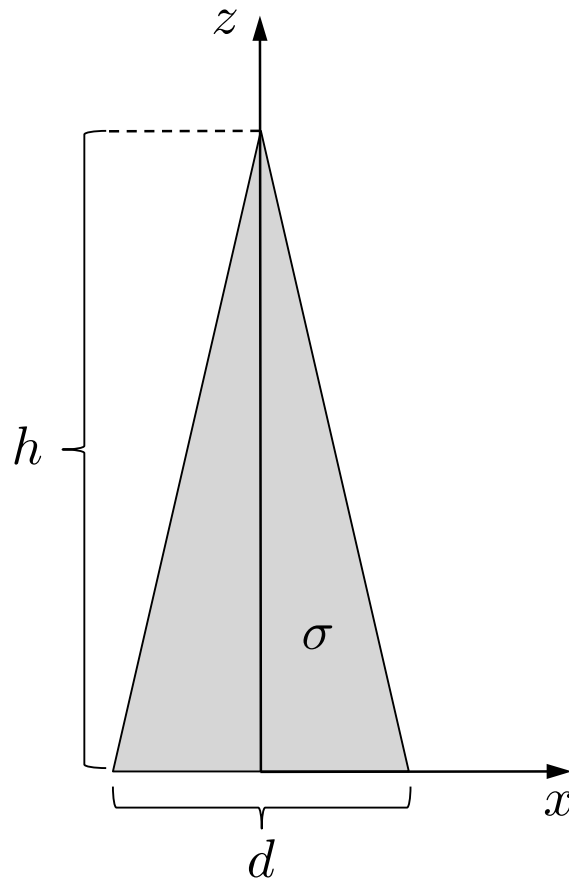

Figure 1: Schematische tekening van de gegeven situatie bij vraag 1.

2. Rotatie rond een vaste as

We beschouwen de rotatie van een star lichaam om een vaste as (x -as) met een constante hoeksnelheid ω . Het lichaam bestaat uit 2 puntmassa's, elk met massa gelijk aan m , vastgemaakt aan de x -as, zoals te zien is in Fig. 2.

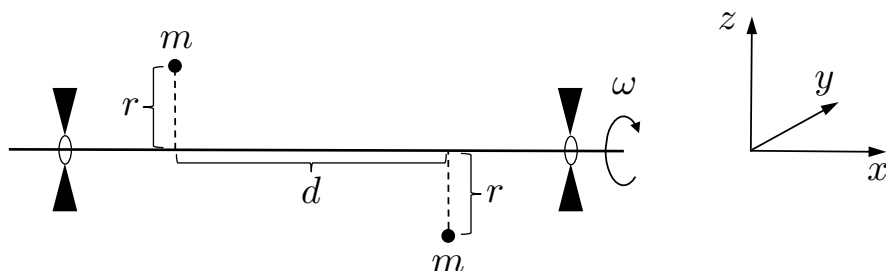

Figure 2: Schematische tekening van de gegeven situatie bij vraag 1.

De twee massa's en de x -as liggen in één en hetzelfde vlak, het xz -vlak. We willen nu het moment uitrekenen dat nodig is om de as op dezelfde plek te houden wanneer we roteren met constante hoeksnelheid ω . We gaan dit doen op twee manieren: een directe berekening zoals uitgelegd wordt in (a) en door de Euler vergelijkingen te gebruiken zoals die gegeven worden in (b).

- (a) Wanneer wij de as roteren beweegt iedere massa zich in een cirkel met straal r rond de as, wat een centrifugaalkracht $m\omega^2 r$ oplevert. Bereken nu het krachtmoment dat werkt op de as als gevolg van deze krachten. Wat gebeurt er met de richting van het krachtmoment?
- (b) We gaan nu het krachtmoment opnieuw berekenen maar deze keer gebruiken we de Euler Vergelijkingen:

$$N_1 = I_1 \dot{\omega}_1 + \omega_2 \omega_3 (I_3 - I_2)$$

$$N_2 = I_2 \dot{\omega}_2 + \omega_3 \omega_1 (I_1 - I_3)$$

$$N_3 = I_3 \dot{\omega}_3 + \omega_1 \omega_2 (I_2 - I_1)$$

Het $(1, 2, 3)$ -coördinaten systeem is georiënteerd langs de 3 hoofdassen van het lichaam. Bereken de hoofdtraagheidsmomenten I_1 , I_2 en I_3 en de rotatievector $\vec{\omega}$ met componenten ω_1 , ω_2 and ω_3 voor de situatie gegeven in Fig. 2.

(Hint: Het resultaat voor het krachtmoment moet gelijk zijn aan dat gevonden in (a)).

3. Pendulum

Beschouw een pendulum in een gravitatieveld dat in de $-z$ -richting staat. De pendulum bestaat uit een puntmassa m op een vaste afstand l van de oorsprong. De massa beweegt alleen in het xz -vlak.

- (a) Geef de bewegingsvergelijkingen voor dit systeem met behulp van het Lagrange formalisme.
(Hint: Schrijf de Langrangiaan $L = T - U$ in poolcoördinaten (θ, r) en gebruik vervolgens de Lagrange vergelijkingen om de bewegingsvergelijking op te stellen.)
- (b) Los de bewegingsvergelijking op voor kleine amplitudes.
(Hint: harmonische oscillator).
- (c) Wat is de kracht op de verbindende lijn tussen de oorsprong en de puntmassa voor een gegeven amplitude en hoeksnelheid $\dot{\theta}$?
(Hint: De centrifugaalkracht wordt gegeven door $m\dot{\theta}^2 l$).
- (d) We gaan deze kracht nu berekenen met de methode van Lagrange Multipliers. We stellen een nieuwe Langrangiaan op, $L' = L + \lambda g$, met $\lambda(t)$ is Lagrange Multiplier en g is een functie van de gegeneraliseerde coördinaten zodat $g = 0$ de beperkende voorwaarde geeft (constraint) van de pendulum. De nieuwe Langrangiaan heeft dan de vorm $L' = L'(\theta, \dot{\theta}, r, \dot{r}, \lambda)$. Dit resulteert in 3 nieuwe Langrangiaanse vergelijkingen. Geef deze 3 vergelijkingen.
- (e) De kracht op de verbindende lijn wordt nu gegeven door: $F_r = \lambda \frac{\partial g}{\partial r}$. Laat zien dat dit inderdaad gelijk is aan het antwoord gevonden bij (c).